

Riksdagens svar RSV 116/2026 rd – RP 91/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av naturvårdslagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av naturvårdslagen (RP 91/2026 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Miljöutskottet (MiUB 11/2026 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av naturvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i naturvårdslagen (9/2023) 3 § 5 punkten och 3 § 7 punkten underpunkt d, 22 § 2 mom., 52 § 2 mom., 68 § 1 mom., rubriken för 11 kap. samt 98 § 1 mom., 99 och 100 §, det inledande stycket i 101 § 1 mom. samt 101 § 3 mom., 103 och 104 §, rubriken för 105 § samt 105 § 2 mom., 106 och 107 §, 131 § 1 mom. 4 punkten och 134 § 5 mom., av dem 103 och 104 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 802/2025, och
fogas till 3 § en ny 8 punkt och till lagen nya 13 a och 104 a § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *ekologisk kompensation* att försämringar som orsakas arter och naturtyper kompenseras med iakttagande av 11 kap., genom förbättring av tillståndet för arterna och naturtyperna utanför det område som försämrats, när försämringar i första hand har undvikits, i andra hand minimerats och, om möjligt, tillståndet för de arter och naturtyper som orsakats försämringar har återställts i det område som försämrats,

Riksdagens svar RSv 116/2026 rd

7) *naturskada* skada som med avseende på uppnåendet eller bibehållandet av en gynnsam bevarandestatus för naturtyper och arter har en betydande och mätbar direkt eller indirekt negativ effekt som det med stöd av 39 § 2 mom. eller 83 § inte har beviljats undantag för, och som orsakas

-----
d) de arter som avses i 78 § eller föröknings- eller rastplatserna för individer av de djurarter som avses i 78 §,

8) *insats för naturen* sådan frivillig förbättring av tillståndet för arter och naturtyper som vidtas av en verksamhetsutövare, sammanslutning eller enskild person med iakttagande av 11 kap., när de olägenheter för naturen som verksamheten orsakar så långt det är möjligt har undvikits, minimerats och kompenserats.

13 a §

Nationell restaureringsplan

Miljöministeriet svarar för utarbetandet av den nationella restaureringsplan som avses i artikel 15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1991 om restaurering av natur och om ändring av förordning (EU) 2022/869, nedan *förordningen om restaurering av natur*. Varje ministerium bereder den del som gäller det egna ansvarsområdet. Styrningen och uppföljningen av verkställigheten av restaureringsplanen åligger varje ministerium i fråga om det egna ansvarsområdet.

Statsrådet

1) beslutar om inlämnande av utkastet till nationell restaureringsplan till Europeiska kommissionen,

2) godkänner den nationella restaureringsplanen.

Den nationella restaureringsplanen påverkar inte enskilda markägares rättigheter eller skyldigheter. I sådana vägledande kartor enligt artikel 15.3 a i förordningen om restaurering av natur som ingår i den nationella restaureringsplanen anges inte restaureringsåtgärder för privatägda markområden.

22 §

Tillämpningen av Europeiska unionens statsstödsregler

Närmare bestämmelser om beviljande, förutsättningar för beviljande, begränsning, utbetalning och användning av sådant stöd som är förenligt med Europeiska unionens rättsakter om statligt stöd, om stödmottagarens skyldigheter och stödvillkoren får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 116/2026 rd

52 §

Fridlysningsbestämmelser för andra statliga naturskyddsområden

---

Inom andra statliga naturskyddsområden som finns i andra än i 8 § i jaktlagen avsedda områden får det genom förordningen om inrättande föreskrivas att jakt är tillåten, om jakten inte äventyrar syftet med inrättandet av området eller inverkar skadligt på annan användning av området. Bestämmelserna kan vara begränsade till en viss tid eller ett visst område eller gälla en viss viltart.

---

68 §

Arter som omfattas av kapitlets tillämpningsområde

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på vilda djur- och växtarter som förekommer inom sitt naturliga utbredningsområde i Finland och i Finlands ekonomiska zon, med undantag för det vilt och de icke fredade djur som nämns i 5 § i jaktlagen samt fisk- och kräftarter. Det som föreskrivs nedan i 78, 79 och 83 § tillämpas dock också på björn, lodjur och utter.

---

11 kap.

Produktion av naturvärden, frivillig ekologisk kompensation och insats för naturen

98 §

Kompensation för försämring

En aktör som i sin verksamhet försämrar naturvärden (*den som orsakar en försämring*) kan kompensera den försämring som verksamheten orsakar en naturtyp eller en arts livsmiljö minst fullt ut genom i 99 § avsedda åtgärder som ökar naturvärdena eller, om de förutsättningar som anges i 100 § uppfylls, kompensera försämringen genom skyddskompensation.

---

99 §

Åtgärder som ökar naturvärdena

Åtgärder som ökar naturvärdena är åtgärder som inte följer av någon skyldighet enligt lagstiftning eller andra förpliktelser, och genom vilka

- 1) ett område vars naturvärden eller tillstånd har försämrats återställs i riktning mot naturtillstånd eller det tillstånd som eftersträvas med tanke på den biologiska mångfalden,
- 2) arealen för naturtypen eller artens livsmiljö ökas, eller

Riksdagens svar RSv 116/2026 rd

3) den ekologiska kvaliteten på naturtypen eller artens livsmiljö förbättras.

100 §

Skyddskompensation

Med *skyddskompensation* avses permanent skydd av en förekomst som med avseende på naturtillståndet är representativ för en hotad naturtyp för att

- 1) bevara eller förbättra naturtillståndet eller det tillstånd som eftersträvas med tanke på den biologiska mångfalden genom att förhindra verksamhet som försämrar naturtillståndet, och
- 2) uppnå ett bättre ekologiskt resultat än i 99 § avsedda åtgärder som ökar naturvärdena.

101 §

Kriterier för kompensation

De åtgärder som ökar naturvärdena ska vidtas

Närmare bestämmelser om regional motsvarighet i fråga om åtgärder som ökar naturvärdena och deras motsvarighet i fråga om naturvärdena får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

103 §

Produktion av naturvärden

En markägare kan genom åtgärder som ökar naturvärdena producera naturvärden för användning som ekologisk kompensation och som insats för naturen.

En plan för produktion av naturvärden ska utarbetas om produktionen av naturvärden och planen ska innehålla

- 1) uppgifter om det område där naturvärden produceras samt dess naturvärden och deras tillstånd före de åtgärder som ökar naturvärdena,
- 2) uppgifter om de naturvärden som ska förbättras och det tillstånd som eftersträvas samt om de åtgärder som ökar naturvärdena genom vilka förbättringen av naturvärdena genomförs,
- 3) tidsplanen för genomförandet av de åtgärder som ökar naturvärdena,
- 4) uppgifter om uppföljningen av genomförandet av de åtgärder som ökar naturvärdena,
- 5) en bedömning av riskerna med att genomföra de åtgärder som ökar naturvärdena och en plan för beredskapen för dem samt alternativa sätt att genomföra åtgärderna,
- 6) uppgifter om den som i praktiken genomför de grundläggande åtgärderna och om dennes kompetens för uppgiften.

Tillstånds- och tillsynsverket ger på ansökan av markägaren ett utlåtande om planen för produktion av naturvärden. Utlåtandet ska sändas för kännedom till den kommun och det landskapsförbund inom vars område det område som avses i planen finns samt till försvarsmakten.

Riksdagens svar RSv 116/2026 rd

Efter att de grundläggande åtgärderna enligt planen för produktion av naturvärden har genomförts ger Tillstånds- och tillsynsverket på ansökan av markägaren ett utlåtande om kvaliteten på och kvantiteten av de naturvärden som produceras genom åtgärderna.

På de naturvärden som producerats i kompensationsområdet tillämpas inte bestämmelserna i 64 och 77 § utan markägarens samtycke.

Närmare bestämmelser om innehållet i planen för produktion av naturvärden får utfärdas genom förordning av miljöministeriet.

104 §

Beslut om huruvida kompensationen ersätter försämringen och om skydd av naturvärden som produceras

Den som orsakar en försämring kan ansöka om att Tillstånds- och tillsynsverket ska besluta om huruvida kompensationen ersätter försämringen. Ansökan ska innehålla

1) uppgifter om det område som försämras, dess naturvärden och deras tillstånd före försämringen samt en uppskattning av den försämring som orsakas naturvärdena,

2) uppgifter om de naturvärden som produceras i enlighet med 103 § eller den skyddskompensation som avses i 100 § genom vilken försämringen av en naturtyp eller en arts livsmiljö kompenseras.

Om den kompensation som sökanden föreslår uppfyller förutsättningarna enligt 99—101 § ska Tillstånds- och tillsynsverket godkänna ansökan. Tillstånds- och tillsynsverket ska i beslutet förbjuda att naturvärdena i ett område där naturvärden produceras förstörs eller försämras och fastställa gränserna för det område där naturvärden produceras. Förbudet träder i kraft när beslutet har delgetts områdets ägare och innehavare.

Ett beslut som avses i 2 mom. är i kraft trots besvär, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat. En anteckning om beslutet ska dessutom göras i fastighetsregistret.

104 a §

Insats för naturen

De naturvärden som produceras genom en markägares åtgärder som ökar naturvärdena i enlighet med 103 § eller skyddskompensation enligt 100 § kan användas som insats för naturen för frivilligt påvisande av naturansvar.

Rättsinnehavaren till de naturvärden som produceras kan ansöka om att Tillstånds- och tillsynsverket ska besluta om godkännande av en insats för naturen. Om sökanden är en i 7 kap. 1 § i bokföringslagen avsedd hållbarhetsrapporteringskyldig sökande vars verksamhet har betydande konsekvenser för den biologiska mångfalden, är en förutsättning för beslutet att sökanden i sin hållbarhetsrapportering har visat att denne undviker och minimerar samt i den mån det är möjligt har kompenserat verksamhetens skadliga inverkan på naturvärdena. Tillstånds- och tillsynsverket ska i beslutet förbjuda att naturvärdena i ett område där naturvärden produceras förstörs eller försämras och fastställa gränserna för det område där naturvärden produceras. Förbudet träder i kraft när beslutet har delgetts områdets ägare och innehavare.

Ett beslut som avses i 2 mom. är i kraft trots besvär, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat. En anteckning om beslutet ska göras i fastighetsregistret.

Riksdagens svar RSv 116/2026 rd

105 §

Undantag från skyddet av ett område där naturvärden produceras

---

I beslutet ska den som orsakar försämringen åläggas att vidta åtgärder som ökar naturvärdena, genom vilka naturvärdena i det område där naturvärden produceras och de naturvärden som eftersträvas genom åtgärderna som ökar naturvärdena ska kompenseras.

106 §

Registrering av och tillgång till uppgifter om naturvärden som produceras

Var och en har rätt att ur det offentliga register som hör till datasystemet för naturvärden få uppgifter om de naturvärden som produceras och om hur de används som kompensation eller insats för naturen.

Tillstånds- och tillsynsverket ska i ett offentligt register som hör till datasystemet för naturvärden föra in uppgifter om att naturvärden som produceras har använts som sådan kompensation för försämring som avses i 104 § eller som en sådan insats för naturen som avses i 104 a §.

Tillstånds- och tillsynsverket ska på ansökan av rättsinnehavaren till naturvärdena i ett offentligt register som hör till datasystemet för naturvärden föra in uppgifter om

- 1) kvaliteten på och kvantiteten av de naturvärden som produceras,
- 2) överföring av besittningsrätten till de naturvärden som produceras.

107 §

Kostnadsansvar

Den som orsakar en försämring och den som producerar naturvärden svarar för

- 1) kostnaderna för planering och genomförande av åtgärder som ökar naturvärdena,
- 2) myndighetens kostnader för godkännande av planen för produktion av naturvärden och registeranteckningar.

Den som orsakar en försämring svarar dessutom för de kostnader som orsakas av

- 1) bedömningen av försämringen,
- 2) tillsynen över genomförandet av de åtgärder som ökar naturvärdena,
- 3) uppföljningen av effekterna av de åtgärder som ökar naturvärdena.

131 §

Naturskyddsförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet obehörigen

---

4) förstör eller försämrar en genom ett avgränsningsbeslut fastställd förekomst av en skyddad naturtyp, en plats där en art som kräver särskilt skydd förekommer, en plats där en art av

Riksdagens svar RSv 116/2026 rd

unionsintresse förekommer, en plats där en ny art som påträffats förekommer eller ett område där naturvärden produceras i strid med det som bestäms i ett beslut enligt 64 § 2 mom., 77 § 2 mom., 79 § 2 mom., 81 § 2 mom. eller 104 § 2 mom.,

— — — — —
ska, om gärningen inte utgör naturskyddsbrott, för *naturskyddsförseelse* dömas till böter.

134 §

Ändringsökande

— — — — —
Besvärsrätt har den vars rätt, skyldighet eller fördel saken kan beröra. Besvärsrätt i fråga om andra beslut än sådana som gäller ersättning, stöd, understöd eller huruvida frivillig kompensation ersätter försämringen har även kommunen i fråga och inom sitt verksamhetsområde sådana registrerade lokala och regionala sammanslutningar vars syfte är att främja naturvärden eller miljövärden. I fråga om statsrådsbeslut om godkännande av ett naturskyddsprogram och en nationell restaureringsplan har också riksomfattande sammanslutningar som bevakar markägarnas intressen eller främjar naturvärden eller miljövärden besvärsrätt. Dessutom har också Sametinget besvärsrätt, om beslutet försämrar samernas rätt att som ursprungsfolk bevara och utveckla sitt språk och sin kultur.

Denna lag träder i kraft den

_____ .
20 .
_____

Helsingfors 23.6.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare